

ת"פ 26918/01/18 - מדינת ישראל נגד אושרי שמעון ביטון

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 26918-01-18 מדינת ישראל נ' ביטון
בפני כבוד השופטת אדנקו סבחת- חיימוביץ

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אושרי שמעון ביטון

הנאשמים

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד עדי סעדיה

הנאשם בעצמו

ב"כ הנאשם עו"ד יוסי בוקר

הכרעת דין

האם עלה בידי הנאשם לסתור את החזקה בחוק בדבר החזקת סם שלא לצריכה עצמית בהחזיקו סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל של 263.72 גרם נטו?

1. כתב האישום מייחס לנאשם עבירה של החזקה בסמים שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7(א) + 7 (ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג - 1973 (להלן: "**הפקודה**").

על פי האמור בכתב האישום, ביום 7.2.17, בשעה 08:23 או בסמוך לכך, החזיק הנאשם בארון בחדר ביתו סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל כולל של 263.72 גרם נטו (להלן: "**הסמים**") שלא לצריכה עצמית, וזאת ללא היתר כדין או רישיון מאת המנהל.

2. הנאשם הודה בהחזקת הסמים אך טען, כי מדובר בהחזקה לצריכה עצמית.

3. בנסיבות אלה, הוגשו ראיות המאשימה בהסכמה, ת/1 עד ת/9, נשמעה פרשת הגנה במסגרתה העידו הנאשם, רעייתו ואביו והוגשו הראיות נ/1 עד נ/15.

העובדות שאינן במחלוקת

4. ביום 7.2.17 נערך חיפוש בבית הנאשם בהתאם לצו בית משפט, במסגרתו נתפסו ברשותו הסמים כמפורט בכתב האישום (ת/7).

5. במועד האירוע הנאשם החזיק ברישיון להחזקה ושימוש בסם מסוכן על פי סעיף 7 לפקודה (נ/3 ו- נ/5).

טיעוני הצדדים בתמצית

6. ב"כ המאשימה טענה, כי הכמות בה החזיק הנאשם היא פי 17 מהכמות המותרת, וכי לא עלה בידי הנאשם לסתור את החזקה בחוק. בתמיכה לכך הפנתה לע"פ 5937/94 **שאבי נ' מדינת ישראל** (14.8.95), שם נקבעו הקווים המנחים לסתירת החזקה שבחוק. הסמים שנמצאו ברשות הנאשם הם בשווי של 12,000 ₪ והנאשם לא הוכיח, כי יש לו את היכולת הכלכלית לרכוש כמות כזו של סם. גם עדותו של אביו של הנאשם, כי תמך כלכלית בנאשם, אין בה לסתור את החזקה ולהצביע על כך שהיה ברשות הנאשם את הסכום הנדרש לרכישת הסמים שנתפסו ברשותו, ועל כן ביקשה להרשיעו במיוחס לו.

7. ב"כ הנאשם טען, כי אופן השימוש של הנאשם בסמים, שיטת אידוי, הינה שיטת שימוש יחודית ועל כן דורשת שימוש בכמות סם גדולה יותר מצורות שימוש אחרות.

הנאשם קיבל כספי פיצויים ולכן הוכח שהייתה לו מסוגלות כלכלית לרכוש את הסמים, בנוסף לכך אשתו עבדה ואביו סייע לו כלכלית.

הנאשם ורעייתו סיפרו על הכאבים הקשים מהם סובל הנאשם. המדינה הכירה בכך שהנאשם זקוק לסמים אך לא סיפקה את הכמות הדרושה לו על מנת להפיג את מכאוביו. אין חולק שהסמים הינם תרופה עבור הנאשם. הכמות הגדולה שנמצאה ברשותו היא תוצאה של רכישה מרוכזת בהנחה. אין בידי המאשימה כל אינדיקציה, כי הסמים לא היו לשימוש עצמי, לא נמצאו כל ראיות המעידות על מעורבות של אחרים בשימוש באותם סמים, לא נמצאו אצל הנאשם סמים המחולקים לחבילות, לא הייתה הסלקה של הסמים ולא נמצאו רשימות המעידות על רוכשים פוטנציאליים.

הנאשם שיתף פעולה במהלך החיפוש, הביע צער בחקירתו ומסר בעדותו, כי לו הייתה בפניו אפשרות אחרת להקל על כאביו, היה עושה כן.

בחיפוש נוסף שנעשה בבית הנאשם, לאחר הגשת האישום בתיק זה, לא נמצא דבר. לאור כל האמור, ביקש ב"כ הנאשם לקבוע, כי הסמים הוחזקו על ידי הנאשם לצריכתו העצמית.

המסגרת הנורמטיבית

8. ס' 31(3) לפקודה שכותרתו "חזקות" קובע כך:

"3. מי שהחזיק סם מסוג המפורט בתוספת השניה בכמות העולה על הכמות המפורטת לצידו - חזקה שהחזיק בסם שלא לצורך צריכתו העצמית ועליו הראיה לסתור".

התוספת השנייה קובעת, כי המחזיק בסם מסוכן מסוג קנאביס בכמות העולה על 15 גרם מחזיק בו שלא לצריכה עצמית.

9. בת"פ (חי) 7926-08-10 **מדינת ישראל נ' סויסה** (04.07.11), עמ' 11 נקבע, כי "על מנת להפריך את החזקה בסעיף 31(3) לפקודה, שומה על הנאשם להוכיח טענתו על כך שהסם נועד לצריכה עצמית בנטל ראיתי של **מאזן הסתברויות** (יעקב קדמי, "על הראיות", חלק רביעי (2009), בע"מ 1659)".

10. בע"פ 5937/94 **שאבי נ' מדינת ישראל** (14.8.95) נקבע בדעת רוב, כי "ייתכן מאוד שהצורך של המכור למנת סם הוא דחק בעיני בני המשפחה לא פחות מן הצורך לשלם תשלומי חשמל מים וטלפון בעבור הבית, וסביר שהכסף ניתן למערער גם לצורך זה. המערער העיד שמתוך 900 הדולר שילם 400 דולר בעבור הסם והיתר בעבור צורכי הבית. כאמור, עדותו לא נמצאה בלתי מהימנה, ואיני רואה מדוע יש לדחות אותה על סמך סברה של אי-סבירות כנ"ל."

...

ולכן, ממה נפשך: ואז שהמערער קנה במזומן, כפי שהעיד, ואז לכל הדעות עלה בידו להתגבר על החזקה שבפקודה; או שקנה בלי כסף מזומן, כפי שמניח בית המשפט קמא, ואז כדי להרשיעו צריך להניח שהמערער ימכור חלק מן הסם כדי לממן הרכישה, הנחה לרעת המערער שאין לה יסוד בראיות.

כללו של דבר, כמות הסם שהתאימה אותו זמן לצריכתו העצמית של המערער ליומיים-שלושה, מלמדת לכאורה על החזקה לצריכה עצמית. הגירסה של מקור המימון לא נסתרה, ואי הסבירות שבה אינה משכנעת (עמ' 836).

כמות הסם שצורך נאשם מדי יום יכולה ללמד האם מדובר בהחזקה לצריכה עצמית אם לאו.

11. מכל המקובץ לעיל עולה שעל הנאשם שבפני להוכיח, במאזן הסתברויות, שני תנאים על מנת לעמוד בנטל לסתור את החזקה הקבועה בסעיף 31(3) לפקודה. הראשון, להוכיח צריכת סמים "כבדה" והשני, להוכיח יכולת מימון של רכישת הסמים אשר נתפסה ברשותו.

דין והכרעה

12. האם עלה בידי הנאשם לסתור את החזקה ולשכנע, כי החזיק בסמים שנתפסו לצריכתו העצמית בהתאם למבחנים שנקבעו בפסיקה?

13. לאחר ששמעתי את העדים, עיינתי בראיות הצדדים ובחנתי את טיעוניהם, שוכנעתי, כי עלה בידי הנאשם לסתור את החזקה הקבועה בפקודה ולשכנע, כי החזיק בסמים לצריכתו העצמית, נוכח צריכה יומית של סמים בכמות גדולה ובשים לב ליכולתו הכלכלית לרכוש אותם.

א. כמות הסמים שצרך הנאשם

14. הנאשם העיד, כי היה מעורב בתאונת דרכים בשנת 2013 בגינה הוא סובל מבעיות שונות בעמוד השדרה ובתמיכה לכך הוצגו מסמכים רפואיים (נ/1). בשל כך נקבעה לו נכות קבועה, בשיעור של 100%, על ידי המוסד לביטוח לאומי והוא מקבל קצבת נכות וסל שיקום (נ/9 ו- נ/12).

מאחר שהוא סובל מכאבים תמידיים וקשים הוא מחזיק ברישיון לקבלת קנאביס (נ/3 ו- נ/5). בשל הכמות הקטנה שמסופקת לו הוא נזקק לכמות סם נוספת ועל כן רכש את הסמים שנתפסו בחזקתו. צריכת הסם היומית שלו הינה גדולה מהכמות שאושרה לו ובקשתו להגדלת המינון אושרה פעם אחת אך בכמות קטנה ביחס לכמות הסם בה הוא משתמש בפועל, ולכן רכש סמים באופן פרטי. כל בקשה להגדלת כמות הסם ברישיון מטופלת בתוך 3 עד 4 חודשים, ואף אם תענה בחיוב ההגדלה היא ב- 10 גרם בלבד בכל פעם.

את רכישת הסמים ביצע באמצעות יישומון (אפליקציה) כך שלפעמים הנאשם נסע אל הסוחר ולפעמים הסוחר הוא שהגיע אליו. בתמיכה לכך ולשיעור בו נמכרים סמים הוגש נ/8 ובו דוגמאות לפרסומים ביישומון באמצעותו רכש הנאשם את הסמים בצירוף מחירי הסמים והמבצעים שמפורסמים שם. הוא רכש כמות גדולה של סם מאחר שחשש לקנות מעת לעת כמות קטנה במקומות "מפוקפקים". בממוצע הוא שילם 2,000 ₪ בחודש עבור הסמים.

הנאשם סיפר, כי הוא משתמש בסמים בשיטת אידוי (נ/4) בגלל שאינו מעשן כך שהצריכה היומית שלו עומדת על 4 גרם. דהיינו, 120 גרם לחודש, כאשר ההיתר שבידו הוא ל- 40 גרם בלבד.

טרם השימוש בקנאביס, השתמש הנאשם במשככי כאבים ממשפחת האופייטיים. לאחר חקירתו בתיק זה, וכדי שלא להסתבך עם החוק שוב, הוא נאלץ להשתמש בתרופות על מנת להקל על כאביו אף שאלה גורמים לו לנזקים רבים והוא היה מעדיף להשתמש בקנאביס. ההשפעה של התרופות על כאביו פחותה מההשפעה של הקנאביס.

במהלך החיפוש שנערך בביתו בגין תיק זה, הוא מסר את שקית הסמים והמשקל לידי השוטרים.

הנאשם הוסיף, כי ביום 6.3.18 נערך חיפוש בביתו, ולא נתפס דבר וכמות הסם שנמצאה ברשותו הייתה בהתאם לרישיון ובתמיכה לכך הוגש דוח החיפוש (נ/10) המאשר את דבריו.

15. גם חקירתו במשטרה (ת/8) מסר הנאשם את אותם הסברים שמסר בפניו, שהסמים הם לשימושו העצמי, מאחר שההיתר שניתן לו הוא ל-30 גרם לחודש, שהוא ביקש להעלות את הכמות וטרם אושרה בקשתו. הוא הסביר שרכש כמות גדולה של סם "בגלל שזה לא מספיק לי הכמות של הרפואי. אני לא יכול להסתובב כל הזמן לקנות ב 100 שקל ולהסתבך. קניתי כמות שתפסיק לי, שאני לא אתקע" (שורות 26-27).

את הכמות שנתפסה ברשותו הוא רכש לפני כחודש במשקל של 400 גרם, כי הוא קונה במרוכז. הוא מחזיק במשקל כדי לדעת את הכמות שעליו להכין "זה לפי מינונים. אם אני משתמש באידוי אני צריך לשים מנה מדודה" (שורות 61-62).

16. ג'נט ביטון, רעייתו של הנאשם, העידה שבעקבות התאונה שעבר הנאשם, הוא סובל מכאבים חזקים ומתקשה לישון בלילות. לדבריה התרופות עוזרות לו אך לא כמו שהסמים הועילו לו. לדבריה, הסמים הם התרופה עבור הנאשם, וכי "כל הזמן יש לו כאבים. מה שנותנים לו ברישיון לא מספיק הוא מעשן מבוקר עד לילה. זה היה לו תמיד בבית" (עמ' 25 שורות 1-2 ושורות 26-27). כיום הנאשם מסתפק בסם בכמות על פי הרישיון, 40 גרם, בתוספת משככי כאבים שונים.

גם בחקירתה במשטרה (נ/15) מסרה העדה, כי הנאשם משתמש בסמים כתרופה לכאבים מהם הוא סובל והוסיפה "30 [גרם-אס"ח] לא מספיק. הוא מעשן מבוקר ועד לילה" ולכן נדרש לסמים מעבר לכמות ברישיון (שורות 58-59).

17. נתפסו שני טלפונים ניידים של הנאשם ונערך בהם חיפוש בהתאם לצו השיפוטי אך לא נמצאה כל אינדיקציה לסחר בסמים (נ/7).

18. נוכח כל האמור לעיל, אני מקבלת גרסת הנאשם ורעייתו, כי הנאשם צורך כמות גדולה של סמים מדי יום בשל בעיות רפואיות בגין אף ניתן לו רישיון להחזקה ושימוש בסם מסוכן.

ב. יכולתו הכלכלית של הנאשם

19. הנאשם סיפר שהוא מתקיים מקצבת הביטוח הלאומי בסך 6,000 ₪, מקבל סיוע בשכר דירה בסך 1,300 ₪, אשתו משתכרת סך של 5,000 ₪ וצירף אסופת מסמכים התומכת בהכנסות אלה, נ/9. עוד טען, שאביו מסייע לו כלכלית לפי הצורך.

בתקופה שקדמה לפתיחת תיק זה, רעייתו קיבלה פיצויים בסך של 30,000 ₪ והוא קיבל פיצויים בסך של 70,000 ₪ בשנת 2014 או 2015.

20. רעייתו של הנאשם מסרה, כי בתקופה האמורה היא קיבלה פיצויים ממקום עבודתה וכן מענק לידה בסך כ-

10,000 ₪, היא השתכרה לפני הלידה 3,000 או 4,000 ₪ ובני הזוג שילמו שכר דירה בסך של 4,000 ₪ וארנונה בסך של 300 ₪ בלבד. העדה אישרה, כי אביו של הנאשם מסייע להם כלכלית.

21. **מישל ביטון**, אביו של הנאשם העיד, כי הוא מסייע כלכלית לנאשם ונוהג לתת לו סכומים שבין 3,000 ₪ ל-7,000 ₪ על פי הצורך. העד מסר שאינו שואל את בנו לאיזו מטרה הכסף.

22. נוכח האמור לעיל, אני מקבלת גרסת הנאשם ועדי ההגנה, כי חרף העובדה שהנאשם לא עבד והתקיים מקצבת נכות של המוסד לביטוח לאומי ומעבודתה של רעייתו, היה ביכולתו הכלכלית לממן את צריכת הסמים שלו, נוכח הכנסותיו כמפורט לעיל.

לסיכום

23. הוכח, כי בשל תאונת דרכים שעבר הנאשם הוא סובל מכאבים ומחזיק ברישיון לצריכת סמים, אך בפועל עשה שימוש בכמות גדולה יותר מהכמות שהותרה ברישיון.

ברשותו של הנאשם נמצאו סמים במשקל של 263.72 גרם נטו, כמות סם לגביה חלה החזקה, כי הסם הוחזק שלא לצריכה עצמית.

לאחר בחינת העדויות והראיות קיבלתי גרסת הנאשם ורעייתו, כי הנאשם צורך כמות גדולה של סם מדי יום והסיבה להחזקת הסמים שנמצאו ברשותו הם בשל רכישה מרוכזת, כדי להימנע מהסיכון שברכישה לא חוקית של סמים מעת לעת. אופן החזקת הסמים מחזקת גרסת הנאשם כי החזיקם לצריכה עצמית. אין כל ראיות שיכולות להעיד על כוונה או תוכנית לסחור בסמים, לא נתפס ברשותו כסף במזומן, הסמים לא חולקו באופן שיכול להעיד על תוכנית לסחור בהם, לא נמצאה ברשותו רשימה שיש בה להעיד על רשימה של "לקוחות" וחיפוש בטלפון הנייד שלו לא הצביע על קשרים עם לקוחות פוטנציאליים.

קיבלתי גרסת הנאשם ובני משפחתו לגבי יכולתו הכלכלית של הנאשם לרכוש את הסמים. סמים בעלות של 12,000 ₪ לערך הם אכן הוצאה משמעותית, בוודאי במצבו של הנאשם, אך אני מקבלת גרסת הנאשם ובני משפחתו, שהייתה להם יכולת שכזו נוכח הכנסותיה של המשפחה.

נוכח כל המפורט, עלה בידי הנאשם לסתור את החזקה בפקודה, כי הסמים הוחזקו לצריכתו העצמית.

24. על כן אני מורה על זיכוי של הנאשם מעבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית ומרשיעה אותו בעבירה של החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית במשקל של 263.72 גרם נטו, עבירה לפי סעיף 7(א) + 7(ג) סיפא לפקודה.

ניתן צו להשמדת הסמים.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, ד' אדר ב' תשע"ט, 11 מרץ 2019, במעמד הצדדים